

lezer gericht en staan buiten het onderwijs-plan. Ze behandelen resp. „Erfelijkheid en sociale toestanden, erfelijkheid en internationale vraagstukken”; vervolgens een slotwoord van min of meer politieke aard. Ook hier niets oorspronkelijks, hoewel de goede en zeker niet overbodige bedoeling aanwezig is om den lezer het belang onder oogen te brengen eener eugenetische oriëntatie, te wijzen op de gevaren voor contra-selectie in de moderne maatschappij en op de noodzakelijkheid van eenig biologisch inzicht voor allen, die sociale of politieke leiders der gemeenschap zijn.

De scheiding in onderwijs-programma en bespreking van sociaal-politieke aard, geeft aan het boek iets tweeslachtigs, dat niet bevorderlijk voor de waardeering is. Toch bevat het veel, dat, ook op zuiver biologisch gebied, lezenswaard is.

M. A. VAN HERWERDEN.

Prof. dr. E. ABDERHALDEN, *Handbuch der biologischen Arbeitsmethoden*. Abt. IV. Teil 12, 2. Hälfte, Heft 2. Gerichtliche Medizin und Kriminalistik. Lieferung 370. Prijs Mk. 7.—. Uitg. URBAN und SCHWARZENBERG. 1931. Berlin, Wien.

In deze aflevering, terecht samenvattend de van elkaar onafscheidbare onderdeelen gerechtelijke geneeskunde en criminalistiek, behandelt SCHWARZACHER de methodes van onderzoek voor haren en voor sperma. Nieuwe gezichtspunten worden in deze beide onderdeelen niet naar voren gebracht, zij geven een verzameling van de bekende methodes. Wat het onderzoek betreft van sperma, ten einde de groep te bepalen van den persoon, van wien het afkomstig is, wordt verwezen naar de afdeling, waarin het serologisch onderzoek wordt behandeld.

MERKEL behandelt de verwondingen veroorzaakt door stekende en snijdende werktuigen, waarbij ook aan het onderzoek der kleren en van de wonden, ter identificeering van het stekende of snijdende voorwerp, behoorlijke aandacht wordt geschonken.

PIETRUSKY geeft een zeer goed overzicht van datgene, wat bij schotwonden moet worden nagegaan, onderzocht en vastgelegd. Ook hier wordt een groote ruimte besteed aan kleeding- en wapenonderzoek, alsmede aan het vaststellen van de schotrichting en den schootsafstand. Menig deskundige zal het waardeeren in een kort bestek zulk een veelzijdig materiaal bijeen behandeld te zien. Bij de behandeling van den dwarstreffer had vermeld kunnen worden, dat deze ook kon voorkomen zonder dat het projectiel, alvorens den persoon te bereiken, een ander voorwerp had geraakt, alleen tengevolge van de ligging van het zwaartepunt van het projectiel op een niet doelmatige plaats; terwijl ik bij de beschrijving van het klerenonderzoek ruis de beteekenis van het voorkomen van vezels van de eerste getroffen kleedinglaag in de dieper gelegene, als hulpmiddel ter bepaling van de richting van het schot. Overigens niets dan lof voor den inhoud van dit onderdeel, dat zich waardig aansluit aan de aflevering 360, al mochten wellicht de photo's van de hulsbodems iets sprekender kunnen zijn.

J. P. L. HULST.